

Samen kerken

Bukken!!

Wie wel eens in de doopsgezinde kerk aan de Ennekerdijk komt (ook wel de Bornse Vermaning genoemd) die weet dat je moet bukken als je de trap naar de bovenverdieping op gaat.

Er hangt daar boven het trapgat niet voor niets de waarschuwendende tekst: pas op, auw!! Bukken, buigen, door de knieën gaan doen we desnoods in de sportschool bij bepaalde oefeningen, maar niet zo graag in het gewone leven.

Buigen voor iemand, meebuigen mét iemand, bukken of door de knieën gaan om een kleiner persoon in de ogen te kunnen kijken, dat doen we niet zo graag.

We houden onszelf graag letterlijk en figuurlijk overeind.

Afgelopen zondag was het de eerste zondag van de Vredesweek. In de interkerkelijke dienst in het Dijkhuis waarin ik toen voorging heb ik als voorbeeld een klein joods (chassidisch) verhaal verteld. Dat gaat zo:

Aan een joodse rabbi werd door een leerling de vraag gesteld:

“Vroeger waren er mensen die God van aangezicht tot aangezicht zagen.

Waarom zijn die er vandaag niet meer?”

De rabbi antwoordde: “Omdat vandaag niemand zich meer zo diep wil bukken.”

Het verhaaltje zegt dus dat je als mens heel diep zou moeten bukken om God te kunnen zien ‘van aangezicht tot aangezicht’. Als mensen over God spreken is dat vaak in termen van ‘hoog, hemel, ver verheven boven ons menselijk gedoe’.

Dit verhaaltje laat een God zien die juist in de diepte van ons menselijk gewoel, aan de onderkant van onze samenlevingen te vinden is.

Dit verhaaltje zegt: wie God wil zien moet het lef hebben zich te bukken, door de knieën te gaan. Daar zie je in het gelaat van het aller miserabelste mensenkind misschien God zelf.

Die alle miserabelste mensen komen nu de grenzen van Europa en van Nederland over. Ze vragen om onderdak, voedsel, bescherming. Ze vragen ons hen te helpen om de trauma’s van de oorlog te boven te komen, om bij ons weer een toekomst op te bouwen voor henzelf en hun kinderen.

Het thema van deze Vredesweek luidt: Vrede verbindt. Ik zou het liever omdraaien: je verbinden met de ander brengt vrede dichterbij.

Je verbinden met die ander gaat stukken makkelijker als je kunt bukken, als je hem of haar in de ogen kunt kijken. Als je daarin de wanhoop kunt lezen, de verlatenheid, de angst. Bukken, je vooroverbuigen, door je knieën gaan vergt oefening, net als in de sportschool. Waar je in de sportschool al trainend verliest aan overmatig gewicht en wint aan kracht, zo verlies je met het oefenen in die andere manier van bukken, buigen en door je knieën aan overmatig ego en win je aan mededogen, en vriendelijkheid. Ik zou zeggen: bukken! Want de bonus is ‘vrede’.

ds. Carla Borgers

Doopsgezinde gemeenten in Twente